

ІННОВАЦІЇ В ДОКУМЕНТАЦІЙНОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ

Людмила Богуславська

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Київ, Україна

Олександр Богуславський

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Київ, Україна

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ У БІБЛІОТЕЦІ

Анотація. Тези присвячені виділенню напрямів впровадження інновацій у бібліотеці. Показано три основні напрямки впровадження інновацій: інновації, пов'язані зі зміною ролі бібліотек у суспільстві, інновації пов'язані з використанням нових технологій в обробці інформації та інновації пов'язані з переорієнтацією бібліотек на потреби читачів.

Ключові слова: бібліотека, інновації, нові технології обробки інформації, медіатека, буккросинг.

Аннотация. Тезисы посвящены выделению направлений внедрения инноваций в библиотеке. Показано три основных направления внедрения инноваций: инновации, связанные с изменением роли библиотек в обществе, инновации связанные с использованием новых технологий в обработке информации и инновации связанные с переориентацией библиотек на потребности читателей.

Ключевые слова: библиотека, инновации, новые технологии обработки информации, медиатека, буккроссинг.

Annotation. Abstracts dedicated allocation areas of innovation in the library. Showing three areas of innovation: innovation related to the changing role of libraries in society, innovations related to the use of new technologies in information processing and innovations related to the reorientation of libraries to the needs of readers.

Key words: library, innovation, new technologies of information processing, mediateka, BookCrossing.

Бібліотека, як суспільний інститут змінювалась в процесі свого розвитку. В її діяльності, взаємодії з суспільством, з'являлись нові тенденції, які широко розповсюджувались, а з часом ставали традиційними. Наприклад, створення карткового каталогу, передача книг по міжбібліотечному абонементу (МБА).

На сучасному етапі зміни в економічній, технічній, соціокультурній сфері призводять до інноваційного розвитку в бібліотечній справі. Найбільш помітні ці перетворення в зміні ролі бібліотеки в сучасному суспільстві, технічному забезпеченні та нових тенденціях в обслуговуванні читачів. Більш детально основні напрями впровадження інновацій можна розкрити наступним чином.

I. До інновацій, пов'язаних зі зміною ролі бібліотек у суспільстві можна віднести:

1. Роль бібліотек, як книгозбірень трансформується у напрямку сприяння інтелектуального розвитку та соціалізації особистості «...тобто формування індивіда відповідно до наявних у суспільстві знань і цінностей»[1, 5].

2. У глобальному інформаційному медіапросторі поряд із традиційними джерелами на паперових носіях набули значного розповсюдження відеофільми, звукозаписи, комп'ютерні програми та презентації, бази даних. Це призводить до виникнення науково – інформаційних центрів, медіатек – середовища взаємодії традиційних та інноваційних технологій [1, 5].

3. У зв'язку з поступовим перетворенням бібліотек у медіатеки, відбуваються зміни у їх структурі з новим «...якісно організованим технологічним середовищем, де інформація представлена на різних носіях сучасними засобами аудіо- теле- візуальних і електронних комунікацій» [1, 6].

II. До інновацій пов'язаних з використанням нових технологій в обробці інформації можна віднести:

1. Сучасні паперові та цифрові носії можуть бути витіснені новими способами обробки та передачі інформації, пов'язаних з волоконно- оптичними комунікаційними системами та зберігання інформації на фотонних чіпах [1, 6].

2. Вдосконалення системи бібліотечно-інформаційного обслуговування, електронними та іншими ресурсами бібліотек, теж стає одним з пріоритетних напрямків здійснення інновацій у бібліотечній справі [4, 16].

3. Для інтеграції з міжнародними науково-інформаційними системами використовуються нові програмні платформи, наприклад САБ ІРБІС у Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського [4, 13].

III. Інновації пов'язані з переорієнтацією бібліотек на потреби читачів.

1. Переорієнтація на потреби читача вимагає використання сучасних форм роботи бібліотек:

- Інтерактивна виставка, що містить інтерактивні експонати і основною метою якої є залучення користувачів до створення або поповнення експозиції.

- Буккросинг – рух книголюбів, що діють за принципом «прочитав

- передай іншому» (читачі цілеспрямовано залишають книги у «вільних бібліотеках»).

- Бібліошопінг – форма масового заходу, під час якого один учасник, прорекламувавши книгу, пропонує іншому «придбати» її, тобто взяти в користування з бібліотечного фонду.

- Інформаційний брифінг. На таких заходах у режимі прес-конференції можна не тільки відповідати на запитання користувачів стосовно пошуку інформації, а й проводити тематичні консультації [3, 14].

2. Міжнародний досвід засвідчує необхідність розвитку соціо-комунікативної складової бібліотечної справи у напрямку використання онлайн-абонементу (Німеччина), широке представлення бібліотек в соціальних мережах, віртуалізація наукового та міжвузівського середовища (Інтернет мережа) [2, 23].

3. В Україні і світі розвивається інноваційне використання бібліотечних приміщень для більш повного задоволення науково-культурних потреб читачів. Наприклад, науково-творчі вечірки (арт-паті), захисти дисертацій, бібліо-салони, зони сімейного читання, клуби за інтересами («Англійська для кожного» в Бібліотеці О.Гончара Херсонської області) [5, 6-7].

4. Ці новітні технології вимагають у споживачів навичок інформаційної культури, вміння адаптуватись до змін в інформаційному середовищі [1, 5].

Отже, основними напрямками впровадження інновацій в сучасній бібліотечній справі є: інновації, пов'язані зі зміною ролі бібліотек у суспільстві, інновації пов'язані з використанням нових технологій в обробці інформації та інновації пов'язані з переорієнтацією бібліотек на потреби читачів.

В майбутньому об'єктивно будуть виникати інші інновації та напрями їх застосування, що потребує подальших наукових досліджень.

Література

1. Жукова В. Трансформація бібліотеки в інфраструктурі глобального інформаційного суспільства / В. Жукова // Бібліотечний вісник. – 2014. – №3. – С. 3-7.
2. Журавльова А. Концепція бібліотеки в контексті проекту ONLEIHE Гете – інституту в Україні / А. Журавльова // Бібліотечна планета. – 2015. – №2 (68). – С. 23-25.
3. Ковальчук С. Сучасні форми роботи в бібліотеках / С. Ковальчук // Бібліотечна планета. – 2014. – №4 (66). – С. 14-17.
4. Самохіна Н. Організація повнотекстових електронних ресурсів у Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського / Н. Самохіна // Бібліотечний вісник. – 2014. – № 6. – С. 13-17.
5. Сватула Т. Сучасна бібліотека – європейський рівень обслуговування / Т. Сватула // Бібліотечна планета. – 2015. – №1(67). – С. 6-8.

Станислав Баус
национальный исследовательский Томский
политехнический университет
г. Томск, Россия

ВНЕДРЕНИЕ СИСТЕМЫ МЕНЕДЖМЕНТА КАЧЕСТВА ISO 9001-2015 В ДОКУМЕНТАЦИОННОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ ОРГАНИЗАЦИИ

Данная статья посвящена внедрению СМК ISO 9001-2015 в документационное обеспечение организации. В данной статье разработаны основные принципы внедрения данной системы, применен принцип процессного подхода к организации и функционированию информационного и документированного потока организации. Данные меры существенно повысят эффективность управляемости системы, а также снизят издержки.

Ключевые слова: СМК, ИСО, документооборот, документационное обеспечение, поток.

Дана стаття присвячена впровадженню системи менеджменту якості ISO 9001-2015 в документальне забезпечення організації. У даній статті розроблені основні принципи впровадження даної системи, застосований принцип процесного підходу до організації та функціонуванні інформаційного та документованого потоку організації. Дані заходи